

Nová budova EZÚ nikdy nevznikla. Po letech zůstaly jen náklady a následky za desítky milionů korun

25.8.2025 - | Nejvyšší kontrolní úřad

Elektrotechnický zkušební ústav, s. p., (EZÚ) zahájil v roce 2014 přípravu výstavby nové budovy, přestože neměl zajištěno financování projektu - spoléhal na dotaci, jejíž podmínky ale nesplnil. V přípravách pokračoval i přes napjatou finanční situaci, dokud nebyl projekt v roce 2020 ještě před zahájením výstavby definitivně zastaven. Výsledkem bylo nehospodárné a neúčelné vynaložení 17,9 milionu korun na přípravu a další desítky milionů korun nákladů spojených s řešením následků neuskutečněného projektu. K pochybení výrazně přispělo selhání kontrolních mechanismů na straně podniku i Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO). Zjištění vyplývá z kontroly zaměřené na činnost EZÚ, Technického a zkušebního ústavu stavebního Praha, s. p., a MPO jako jejich zakladatele.

EZÚ začal projekt připravovat v roce 2014. Jeho cílem byla demolice staré zkušební budovy a stavba nové budovy se specializovanými laboratořemi. Předpokládané náklady měly přesáhnout 420 milionů korun. Podnik původně plánoval pokrýt většinu nákladů prostřednictvím dotace z operačního programu „Výzkum, vývoj a vzdělávání“, ale už v polovině roku 2016 zjistil, že podmínky pro její získání nesplňuje. Přestože podnik neměl dostatek zdrojů, vedení se rozhodlo v přípravě pokračovat a projekt upravilo pro jiný dotační titul. Ani v tomto případě však EZÚ podmínky nesplnil, protože neměl platné stavební povolení. Od roku 2018 do června roku 2020, kdy byl projekt definitivně zastaven, podnik vynaložil 17,9 milionu korun za projektovou přípravu. Tyto peníze však nepřinesly žádný výsledek, a podle NKÚ jde tedy o nehospodárné a neúčelné vynaložené prostředky.

Z celého záměru EZÚ se uskutečnila pouze částečná demolice staré budovy, která vyšla na 8,8 milionu korun. Tento zásah však vyvolal potřebu zajistit stabilitu sousedního pozemku. Podnik za související práce již uhradil více než 29 milionů korun a nejméně dalších 31 milionů korun bude muset ještě vynaložit.

Podle NKÚ mělo být nejpozději koncem roku 2016 zřejmé, že s ohledem na vysokou finanční náročnost, finanční situaci EZÚ i nezískání dotace není projekt uskutečnitelný.

Projekt měl zajistit dostatečné prostory a rozvoj podniku, avšak reálně se stal pravý opak. Nejen že nové prostory nevznikly, ale celá situace znamenala pro ústav finanční zátěž, která jeho další rozvoj zásadně limitovala. V určitém období byla situace natolik vážná, že vedení EZÚ zvažovalo zřízení kontokorentního úvěru na výplaty mezd zaměstnanců.

K tomu, že projekt pokračoval i přes zjevný nedostatek zdrojů a vysoké riziko neúspěchu, zásadně přispělo selhání kontrolních mechanismů. MPO jakožto zakladatel podniku o záměru vědělo od samého začátku, přesto v rozhodujících momentech nezasáhlo. Dozorčí rada EZÚ s přípravou souhlasila, aniž by analyzovala dopady na hospodaření podniku nebo ověřila reálné možnosti financování. MPO zároveň mezi lety 2019 a 2023 nevyužilo zákonnou možnost provádět vlastní kontroly ve státních podnicích a spoléhalo výhradně na činnost dozorčích rad. V tomto ohledu tak MPO neplnilo řádně své povinnosti zakladatele.

Z pohledu NKÚ oba kontrolované státní podniky plní účel, pro který byly zřízeny - poskytují odborné

služby v oblasti zkušebnictví, inspekcí a certifikace. Ukázalo se však, že EZÚ vlastní firmu, která od svého založení v roce 2014 nevyvíjí žádnou činnost. Náklady na její založení a správu dosáhly 179 tisíc korun.

Odbor komunikace

Nejvyšší kontrolní úřad

<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/nova-budova-ezu-nikdy-nevznikla--po-letech-zustaly-jen-naklady-a-nasledky-za-desitky-milionu-korun-id14962>